

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.237.2025
Warszawa, 28 lipca 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 10313 złożoną do Ministra Sprawiedliwości przez Pana Posła Michała Wójcika *w sprawie monitorowania i wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 (tzw. Bruksela II bis) dotyczącego ochrony tożsamości kulturowej i językowej polskich dzieci w postępowaniach transgranicznych*, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie chcę podkreślić, że dobro dziecka musi pozostać wartością nadrzędną nawet w tak skomplikowanych sprawach, jak sprawy transgraniczne. Każda taka sprawa jest przez Ministerstwo Sprawiedliwości traktowana ze szczególną troską i uwagą. Ministerstwo Sprawiedliwości działa w granicach prawa i na podstawie domniemania legalności działań podejmowanych przez właściwe organy w sprawach dzieci – w tym przez organy i sądy zagraniczne. Oczywistym jest, że Polska ma też obowiązek wypełniania zobowiązań międzynarodowych. Nie oznacza to jednak, że MS nie reaguje w przypadku podejrzenia jakichkolwiek nieprawidłowości w sprawach, w których podejmowane są decyzje dotyczące dzieci.

Ad 1

Rozporządzenie Rady (UE) 2019/1111 z 25 czerwca 2019 r. w sprawie jurysdykcji, uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich i w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej oraz w sprawie uprowadzenia dziecka za granicę (dalej: rozporządzenie Bruksela II ter), na które powołuje się Pan Poseł, jest jednym

z podstawowych aktów prawnych dotyczących kwestii odpowiedzialności rodzicielskiej, uznania i stwierdzenia wykonalności orzeczeń oraz współpracy organów centralnych.

Wspomniany akt prawny jest stosowany przez wszystkie kraje Unii Europejskiej. Zastosowanie znajduje także wynikająca z preambuły (84) zasada rozważenia przez sąd zastosowania właściwych środków zapewniających poszanowanie praw dziecka, zwłaszcza prawa do zachowania jego tożsamości oraz prawa do utrzymywania kontaktów z rodzicami lub innymi krewnymi.

Rozporządzenie Bruksela II ter stanowi, że celem osiągnięcia powołanego wyżej rezultatu właściwe władze mogą kontaktować się z właściwymi urzędami konsularnymi, organem centralnym lub też kierować wnioski o sprawdzenie krewnych jako potencjalnych rodziców zastępczych dla małoletniego przebywającego w innym kraju. Tego rodzaju sytuacje mają miejsce: zagraniczne sądy/zagraniczne organy centralne zwracają się za pośrednictwem polskiego organu centralnego o sprawdzenie sytuacji krewnych dziecka w Polsce jako potencjalnych rodziców zastępczych. W takich sytuacjach:

- polski organ centralny przesyła wniosek o sprawdzenie do właściwego sądu rejonowego w Polsce,
- sąd zleca kuratorowi sprawdzenie sytuacji krewnych,
- po sprawdzeniu wywiad jest przesyłany do polskiego organu centralnego,
- ten kieruje go dalej do zagranicznego organu centralnego, który
- przekazuje go zagranicznemu sądowi,
- zagraniczny sąd zapoznaje się ze sprawozdaniem,
- w wypadku jego uwzględnienia zwraca się do polskiego sądu o wyrażenie zgody na umieszczenie małoletniego w Polsce,
- po jej uzyskaniu, małoletni jest przekazywany pod opiekę rodziny zastępczej w Polsce.

Ad 2 i 3

Nie zgłaszano Ministerstwu Sprawiedliwości naruszenia rozporządzenia przez zagraniczne sądy. Zgłaszane były natomiast zarzuty (również przed 1 stycznia 2024 roku i w dalszym

ciągu) dotyczące postępowania angielskich służb socjalnych i niezadowolenia z orzeczeń wydawanych przez brytyjskie sądy. Jednakże z uwagi na wystąpienie z Unii Europejskiej Wielka Brytania nie jest stroną rozporządzenia Bruksela II ter.

Ad 4

Departament Spraw Rodzinnych i Nieletnich w Ministerstwie Sprawiedliwości 30 grudnia 2024 roku przesłał do Prezesów 11 Sądów Okręgowych rozpoznających sprawy na podstawie Konwencji dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę, sporządzonej w Hadze 25 października 1980 r. (Dz. U. z 1995 r. poz. 528 oraz z 1999 r. poz. 1085) i do Sądu Apelacyjnego w Warszawie, jako sądu odwoławczego, nowy wzór tabeli statystycznej obejmującej sprawy haskie, dodając rubrykę o obywatelstwie małoletnich, którzy zostali bezprawnie uprowadzeni do Polski lub zatrzymani w Polsce.

Przed 1 stycznia 2024 roku tabela nie obejmowała kwestii obywatelstwa małoletniego, bowiem nie ma ona znaczenia dla zastosowania Konwencji haskiej z 1980 roku. Na podstawie tej konwencji ustala się jedynie bezprawność uprowadzenia lub zatrzymania w Polsce lub w innym kraju, niezależnie od obywatelstwa rodziców, opiekunów czy dziecka.

Z tabel za pierwszy kwartał 2025 roku wynika, że w sądach okręgowych rozpoznających sprawy haskie zarejestrowano 29 wniosków dotyczących małoletnich posiadających wyłącznie polskie obywatelstwo i 23 wnioski dotyczące małoletnich mających polskie obywatelstwo i inne. Dane nie uwzględniają danych z Sądu Okręgowego w Szczecinie, który nie wypełnił rubryki dotyczącej obywatelstwa i częściowo danych z Sądu Apelacyjnego w Warszawie, który wprawdzie w dwóch załącznikach do tabeli podał obywatelstwo, ale w trzecim załączniku ograniczył się do wpisania miejsca urodzenia dziecka (tylko jedno dziecko miało urodzić się w Polsce). Sąd Okręgowy w Szczecinie został zobowiązany do uzupełnienia brakujących danych.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/